

juli 2017.

Bosna i Hercegovina Projekt Koridor Vc 3

Okolišni i društveni akcioni plan
za dionice autoceste:

- dionica od 5,1 km između Poprikuša i Nemile, koja uključuje Tunel Golubinja dužine 3,5 km (LOT 2)
- dionica od 2,8 km Tunel Zenica, koja se nalazi između naselja Ponirak i Vraca (LOT 2)
- dionica od 2,0 km Tunel Ivan (LOT 3)

Okolišni i društveni akcioni plan

Br.	Mjera	Okolišni rizik/ odgovornost/ korist	Zahtjevi zakonskih propisa/ Provedbeni zahtjev (PZ) EBRD-ja/ Najbolja praksa	Resursi/ investicijske potrebe/ odgovornost	Vrijeme provedbe	Cilj i kriterij za uspješnu implementaciju	Status
PZ 1	Procjena i upravljanje okolišnim i društvenim utjecajima						
1.1	JP Autoceste treba da uspostavi Jedinicu za implementaciju projekta (JIP) i da odredi odgovorno lice (šefa JIP-a) za koordinaciju između različitih odjeljenja kako bi se osiguralo da su svi zahtjevi iz Okolišnog i društvenog akcionog plana i Provedbeni zahtjevi (PZ) u potpunosti ispunjeni, te da je implementiran rutinski monitoring, posebno u odnosu na pitanja Plan organizacije gradilišta (POG), zdravlja i sigurnosti, rada, dozvola, otkup zemljišta i uključivanja zainteresiranih strana.	<ul style="list-style-type: none"> Efektivno upravljanje projektom 	<ul style="list-style-type: none"> EBRD PZ1 	<p><i>Odgovornost:</i> JP Autoceste</p> <p><i>Resursi:</i> Interni resursi</p>	Što prije moguće	<p>JIP i šef JIP-a službeno imenovani, i to saopšteno EBRD-u</p> <p>Plan monitoringa (usklađenost sa PZ i Okolišnim i društvenim akcionim planom), i dokaz o poduzetim pravovremenim aktivnostima u vezi s rezultatima monitoringa</p>	
1.2	<p>Ishoditi i poštivati sve potrebne okolinske i vodne dozvole i dozvole za zdravlje i sigurnost. Potrebno je predati zahtjev za sljedeće dozvole:</p> <ul style="list-style-type: none"> obnovljenu okolinsku dozvolu za dionice koje pripadaju LOT-u 3 dostavljanjem adekvatne okolinske dokumentacije koja uključuje i Plan upravljanja otpadom u okviru potrebne okolinske dokumentacije; Urbanističku saglasnost (obnova) za dionice koje pripadaju LOT-u 3 Sarajevo Jug (Tarčin) – Tunel Ivan (urbanistička saglasnost je izdata u oktobru 2013. godine za poddionicu autoputa Tarčin – Konjic kao dio dionice Tarčin – Mostar sjever (LOT 3) a istekla je u oktobru 2014. godine budući da u tom periodu zahtjev za građevinsku dozvolu nije bio predat Federalnom ministarstvu prostornog uređenja); Urbanističku saglasnost za dionice koje pripadaju LOT-u 2 Poprikuše – Nemila, Nemila – Vranduk, Vranduk – Ponirak i Tunel Zenica. JP Autoceste je podnijelo zahtjev za dobivanje urbanističke saglasnosti za dionicu Tunel Zenica; Građevinsku dozvolu za sve projektne dionice – zahtjevi za dozvole još nisu podneseni; Upotrebne dozvole za sve dionice autoputa – zahtjevi slijede po završetku izgradnje; 	<ul style="list-style-type: none"> Sprovedba domaćih i EBRD zahtjeva 	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o zaštiti okoliša FBiH EBRD PZ 1, PZ 3 	<p><i>Odgovornost:</i> JP Autoceste i izvođač radova; JP Autoceste treba da osigura da izvođač radova ima sva potrebna odobrenja u vezi s gradnjom.</p> <p><i>Resursi:</i> interni resursi, resursi izvođača radova.</p>	<p>Prije izgradnje</p> <p>Nakon izgradnje</p>	<p>Dozvole i odobrenja od nadležnih tijela</p> <p>Izveštavanje u Godišnjem okolišnom i društvenom izvještaju za EBRD</p>	

Br.	Mjera	Okolišni rizik/ odgovornost/ korist	Zahtjevi zakonskih propisa/ Provedbeni zahtjev (PZ) EBRD-ja/ Najbolja praksa	Resursi/ investicijske potrebe/ odgovornost	Vrijeme provedbe	Cilj i kriterij za uspješnu implementaciju	Status
	<ul style="list-style-type: none"> Tokom obnove drugih okolinskih dozvola, JP Autoceste treba izraditi Planove upravljanja otpadom za sve LOT-ove kao dio potrebne okolinske dokumentacije. 						
1.3	JP Autoceste treba da osigura da izvođač radova izvrši ispitivanja prije izgradnje, tj. mjerenja za sljedeće: kvalitet zraka, tla, površinskih i podzemnih voda i emisije buke prije izrade Okolišnog i društvenog plana upravljanja tokom gradnje (kao dijela Plana organizacije gradilišta) kako bi se dopunili i ažurirali osnovni podaci koji su dati u postojećim Procjenama o utjecaju na okoliš, a koji će služiti kao osnova za izradu odgovarajućih mjera ublažavanja i plana monitoringa.	<ul style="list-style-type: none"> Svi okolišni i društveni problemi i utjecaji koji su vezani za izgradnju adekvatno uzeti u obzir Sprovedba EBRD zahtjeva 	<ul style="list-style-type: none"> Domaći propisi EBRD PZ 1, PZ 3 	<p><i>Odgovornost:</i> JP Autoceste za nadgledanje, Izvođač radova za implementaciju</p> <p><i>Resursi:</i> Interni resursi JP Autocesta i izvođača radova</p>	Prije gradnje	Implementacija svih mjera ublažavanja predloženih Okolišnim i društvenim planom upravljanja tokom gradnje	
1.4	<p>Izraditi i implementirati Plan organizacije gradilišta koji bi trebao uključivati mjere ublažavanja (kako bi se osigurala potpuna usklađenost sa EBRD-ovim Provedbenim zahtjevima i dobrom međunarodnom praksom) za specifična pitanja kao što su: građevinski otpad, emisije u zrak, pristup, ograničenja, flora i fauna, podzemne i nadzemne vode, priliv radnika, politike ljudskih resursa, radni odnosi, dječiji i prinudni rad, nediskriminacija i ravnopravnost, radničke organizacije, plaće, beneficije i uvjeti rada, upravljanje žalbama, smještaj radnika (ako je primjenjivo), zahtjevi u vezi sa osobljem za obezbjeđenje (ako je primjenjivo), pružanje informacija itd.</p> <p>Drugi planovi koji se traže ovim Okolišnim i društvenim akcionim planom ili se zakonski zahtijevaju trebaju također biti uključeni u Plan organizacije gradilišta, npr. Okolišni i društveni plan upravljanja tokom gradnje, Plan upravljanja tлом, Plan zaštite od požara i eksplozija, Plan upravljanja zaštitom i sigurnošću na radu, Izjava o metodi rada na i u blizini vodotokova (i određivanje načina na koji će se održati tok rijeke tokom radova, kako će se zaštititi kvalitet vode, uključujući i pristup održavanja postrojenja i strojeva uzimajući u obzir uslove za izbjegavanje zagađenja tla i vodotokova).</p> <p>Plan upravljanja saobraćajem treba pregledati stručnjak za sigurnost na cesti prije implementacije, naročito gdje se vrši prijevoz kroz ili u blizini naselja i područja gdje se nalaze ranjivi korisnici ceste. Uključiti redovito održavanje i</p>	<ul style="list-style-type: none"> Svi okolišni i društveni problemi adekvatno uzeti u obzir 	<ul style="list-style-type: none"> Domaći propisi EBRD PZ 1, PZ 2, PZ 3, PZ 4, PZ 6, PZ 8, PZ 10 	<p><i>Odgovornost:</i> JP Autoceste za nadgledanje i implementaciju mjera ublažavanja. Planove će napraviti izvođači radova.</p> <p><i>Resursi:</i> Interni resursi, izvođači mogu zaposliti konsultante.</p>	Prije nego što počne izgradnja, izvođač radova mora izraditi planove koje mora odobriti JP Autoceste. Izvođač mora implementirati i sve planove tokom izgradnje.	<p>Dokumentiran plan upravljanja</p> <p>Izveštavanje o promjenama u Godišnjem okolišnom i društvenom izvještaju za EBRD</p>	

Br.	Mjera	Okolišni rizik/ odgovornost/ korist	Zahtjevi zakonskih propisa/ Provedbeni zahtjev (PZ) EBRD-ja/ Najbolja praksa	Resursi/ investicijske potrebe/ odgovornost	Vrijeme provedbe	Cilj i kriterij za uspješnu implementaciju	Status
	rehabilitaciju lokalnih cesta korištenih tokom izgradnje autoceste koje su pod utjecajem građevinske mehanizacije. Planovi pripravnosti i reagiranja u vanrednim situacijama trebaju identificirati i razmotriti sve glavne prijetnje za radnike i lokalnu zajednicu tokom izgradnje i korištenja autoceste.						
1.5	S obzirom na velike količine oštećenja očekivane tokom izgradnje, potrebno je izraditi i uključiti u Plan organizacije gradilišta Plan upravljanja otpadnim materijalima od iskopa koji sadrži očekivane zapremine i lokacije nastanka otpadnih materijala, planirane lokacije i metode za skladištenje i odlaganje i mjere ublažavanja i procedure koje treba poštovati.	<ul style="list-style-type: none"> Svi okolišni i društveni problemi adekvatno uzeti u obzir 	<ul style="list-style-type: none"> Domaći propisi EBRD PZ 1, PZ 3 	<p><i>Odgovornost:</i> JP Autoceste za nadzor implementacije mjera ublažavanja. Planovi će biti izrađeni od strane izvođača radova.</p> <p><i>Resursi:</i> Interni resursi, izvođač može zaposliti konsultante</p>	Prije nego što počne izgradnja, izvođač radova mora izraditi planove koje mora odobriti JP Autoceste. Izvođač mora implementirati i sve planove tokom izgradnje	Dokumentiran plan upravljanja Izveštavanje o promjenama u Godišnjem okolišnom i društvenom izvještaju za EBRD	
1.6	Izraditi i implementirati Operativni okolišni i društveni plan upravljanja tokom korištenja i održavanja planirane autoceste koji bi trebao uključivati (ali ne i biti ograničen na): Plan upravljanja otpadom, Plan pripravnosti i reagiranja u vanrednim situacijama, Plan upravljanja saobraćajem i Plan upravljanja zaštitom i sigurnošću na radu. Zahtjevi za nadzor tokom korištenja i održavanja koji su sadržani u okolinskim dozvolama trebaju da budu dio Operativnog okolišnog i društvenog plana upravljanja. Planovi pripravnosti i odgovora u vanrednim situacijama će utvrditi i predvidjeti odgovor na sve značajne opasnosti za radnike i lokalnu zajednicu, tokom izgradnje i korištenja autoceste.	<ul style="list-style-type: none"> Svi okolišni i društveni problemi adekvatno uzeti u obzir 	<ul style="list-style-type: none"> Domaći propisi EBRD PZ 1, PZ 3 	<p><i>Odgovornost:</i> JP Autoceste, podrška eksternih konsultanata</p> <p><i>Resursi:</i> Interni resursi</p>	Prije korištenja (izrada Operativnog plana) i tokom korištenja (implementacija Operativnog plana)	Dokumentiran plan upravljanja Izveštavanje o promjenama u Godišnjem okolišnom i društvenom izvještaju za EBRD	
1.7	Osigurati da su zahtjevi domaćih Procjena utjecaja na okoliš, Okolinskih dozvola i ovog Okolišnog i društvenog akcionog plana uključeni u tendersku dokumentaciju. JP Autoceste treba da osigura da tenderska dokumentacija	<ul style="list-style-type: none"> Svi okolišni i društveni problemi i utjecaji koji su vezani za 	<ul style="list-style-type: none"> EBRD PZ 1, PZ 2, PZ 3, PZ 4 	<p><i>Odgovornost:</i> JP Autoceste</p> <p><i>Resursi:</i> Interni resursi</p>	Tenderska dokumentacija a treba biti pripremljena i izdata u	Tenderska dokumentacija koja sadrži sve specificirane zahtjeve, dostupna za pregled od strane EBRD-a.	

Br.	Mjera	Okolišni rizik/ odgovornost/ korist	Zahtjevi zakonskih propisa/ Provedbeni zahtjev (PZ) EBRD-ja/ Najbolja praksa	Resursi/ investicijske potrebe/ odgovornost	Vrijeme provedbe	Cilj i kriterij za uspješnu implementaciju	Status
	<p>izrađena za ovaj Projekat sadrži sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sve zahtjeve domaćih Procjena utjecaja na okoliš, Okolinskih dozvola i ovog Okolišnog i društvenog akcionog plana. Jasan uslov za izvođača radova da izradi kompletan Okolišni i društveni plan upravljanja tokom gradnje (kao dijela Plana organizacije gradilišta) Sve EBRD-ove okolišne i društvene zahtjeve za projekte građenja, uključujući zahtjeve za izvještavanje te klauzule PZ 2 i PZ 4 u okviru EBRD-ove standardne tenderske dokumentacije za radove. A requirement that FBHM and Contractor agree the specific Construction phase monitoring programme (which is to be part of the CESMP), based on the Environmental Permi, and agree specific monitoring locations for all parameters. Zahtjev da JP Autoceste i izvođač radova dogovore posebni program monitoringa za fazu izgradnje (koji će biti dio Okolišnog i društvenog plan upravljanja tokom gradnje), na osnovu Okolinske dozvole, i dogovore specifične lokacije za monitoring za sve parametre. 	<ul style="list-style-type: none"> izgradnju adekvatno uzeti u obzir Sprovedba EBRD zahtjeva 			skladu sa rasporedom projekta JP Autocesta	<p>Implementacija Okolišnog i društvenog plana upravljanja tokom gradnje nadgledana od strane Nadzornog organa.</p> <p>Mjesečni izvještaji prema JP Autoceste od strane Nadzornog organa tokom izgradnje.</p> <p>Izveštavanje u Godišnjem okolišnom i društvenom izvještaju za EBRD</p>	
PZ 2	Rad i radni uvjeti						
2.1	<p>Izraditi, usvojiti i saopštiti svim zaposlenima internu proceduru za ulaganje žalbi za radna pitanja u skladu sa PZ 2</p>	<ul style="list-style-type: none"> Sprovedba EBRD zahtjeva 	<ul style="list-style-type: none"> EBRD PR2 – Grievance mechanism EBRD Guidance Note on Grievance Management EBRD PZ 2 – Mehanizam ulaganja žalbi EBRD Uputstvo o upravljanju žalbama 	<p>Odgovornost: JP Autoceste</p> <p>Resursi: Interni resursi</p>	Prije implementacije projekta	<p>Interna procedura za ulaganje žalbi izrađena, usvojena i saopštena radnicima</p> <p>Izveštavanje u Godišnjem okolišnom i društvenom izvještaju za EBRD</p>	
2.2	<p>Nadgledati da izvođač radova poštuje zakonodavstvo FBiH o radu i zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu, kao i odredbe PZ 2 o mehanizmu za ulaganje žalbi za pitanja na radnom mjestu.</p> <p>Izvođač radova treba da osigura da podizvođači/dobavljači primjenjuju iste standarde.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Sprovedba domaćih i EBRD PZ 2 zahtjeva 	<ul style="list-style-type: none"> Zakon o radu FBiH Zakon o sigurnosti i zaštiti na radu FBiH EBRD PZ 2 - Radnici koji nisu uposlenici klijenta 	<p>Odgovornost: JP Autoceste</p> <p>nadgleda, Izvođač radova implementira</p>	Tokom faze izgradnje	<p>Odredbe o primjeni relevantnih zahtjeva zakonodavstva FBiH i PZ 2 uključene u ugovore sa Izvođačem</p>	

Br.	Mjera	Okolišni rizik/ odgovornost/ korist	Zahtjevi zakonskih propisa/ Provedbeni zahtjev (PZ) EBRD-ja/ Najbolja praksa	Resursi/ investicijske potrebe/ odgovornost	Vrijeme provedbe	Cilj i kriterij za uspješnu implementaciju	Status
	JP Autoceste i JIP će nadgledati okolišnu i društvenu performansu izvođača radova, uključujući implementaciju PZ 2 standarda kroz redovno posjećivanje gradilišta (planirano i nenajavljeno).			<i>Resursi:</i> Interni resursi JP Autoceste i Izvođača		Periodične provjere, uključujući posjete na gradilištima i izvještavanje o izvođačima Izveštavanje u Godišnjem okolišnom i društvenom izvještaju za EBRD	
PZ 3	Efikasnost resursa i sprečavanje i kontrola zagađenja						
3.1	Barijere za zaštitu od buke: JP Autoceste treba da osigura da su u Glavnom projektu identifikovane tačne lokacije na kojima su potrebne barijere za zaštitu od buke, i da su dovoljni detalji o istima uključeni u tenderskoj dokumentaciji, te da obližnje zajednice i preduzeća budu unaprijed obaviješteni o barijerama za zaštitu od buke.	<ul style="list-style-type: none"> Svi okolišni i društveni rizici JP Autocesta uzeti adekvatno u obzir i aktivnosti su prućene 	<ul style="list-style-type: none"> Domaći propisi EBRD PZ 3 	<i>Odgovornost:</i> JP Autoceste <i>Resursi:</i> Dio troškova Projekta predložen od strane Izvođača	Tokom faze izrade Glavnog projekta, prije početka izgradnje	Karte/crteži sa dovoljno projektnih detalja za proračun i izgradnju barijera	
PZ 4	Zdravlje i sigurnost						
4.1	Razviti i implementirati sistem upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu u skladu sa standardom OHSAS 18001 ili sličnim njemu.	<ul style="list-style-type: none"> Poboljšanje upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti kroz formalizovan sistem 	<ul style="list-style-type: none"> EBRD PZ 4 	<i>Odgovornost:</i> JP Autoceste <i>Resursi:</i> Interni resursi i podrška eksternog konsultanta	Po mogućnosti prije izgradnje	Implementiran sistem upravljanja sigurnošću i zdravljem, certificiran prema OHSAS 18001	
4.2	Zahtijevati od izvođača radova da uključi u Plan zaštite zdravlja i sigurnosti na radu (kao dijela Plana organizacije gradilišta) i implementira specifične mjere zaštite zdravlja i sigurnosti (zaštita zdravlja i sigurnosti na radu kao i zajednice) s posebnim fokusom na (ali ne ograničeno na): neaktivirana eksplozivna sredstva, ugradnju sigurnosnih ograda i upozoravajućih znakova na svim ključnim područjima rada (npr. otvoreni rovovi, iskopi, područja za postavljanje materijala i opreme itd.), kretanje vozila i upravljanje saobraćajem, priliv radnika u lokalnom području, uključujući opšte mjere, zdravstveni nadzor, kodeks ponašanja radnika itd.; dovoljno pružanje zdravstvenih ustanova i resursa za radnu snagu; rad na visinama, rad u skućenim prostorima, rad sa opasnim materijama (npr. eksplozivima), upravljanje opasnostima od	<ul style="list-style-type: none"> Sigurno radno okruženje i poboljšan učinak izvođača u oblasti zaštite zdravlja i sigurnosti na radu 	<ul style="list-style-type: none"> Domaći propisi EBRD PZ 4 	<i>Odgovornost:</i> izvođač radova <i>Resursi:</i> interni resursi ili podrška konsultanta	Prije početka građevinskih radova (osiguravajući usklađenost) U toku (nadzor i aktivnosti u slučaju neusklađenost i)	Dokumentiran Plan upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu Pismena potvrda od svih izvođača radova kojom potvrđuju da su upoznati sa zahtjevima EU i da imaju adekvatne resurse kako bi se osigurala implementacija takvih zahtjeva Formalna procedura za	

Br.	Mjera	Okolišni rizik/ odgovornost/ korist	Zahtjevi zakonskih propisa/ Provedbeni zahtjev (PZ) EBRD-ja/ Najbolja praksa	Resursi/ investicijske potrebe/ odgovornost	Vrijeme provedbe	Cilj i kriterij za uspješnu implementaciju	Status
	<p>električne struje, prevencija akcidentih kretanja tla i kolapsa i biološke prijetnje (npr. otrovne zmije).</p> <p>Izraditi Plan sigurnosti u radu sa opasnim materijama, kao dio Plana upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu.</p> <p>Definirati ugovorne uvjete radi osiguranja da svi podizvođači prate i provode Plan upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu.</p> <p>Nadzirati rad izvođača po ovim pitanjima.</p>					<p>nadzor nad izvođačem implementirana i revidirana kako bi se potvrdila usklađenost</p> <p>Izveštavanje o promjenama u Godišnjem okolišnom i društvenom izvještaju za EBRD</p>	
4.3	<p>JP Autoceste treba da uključi u Operativni okolišni i društveni plan upravljanja tokom korištenja i održavanja autocesta i implementira zahtjeve zaštite zdravlja i sigurnosti (zaštita zdravlja i sigurnosti na radu kao i zajednice) za osoblje kompanije i izvođača tokom korištenja i održavanja autoceste. Plan bi trebao da sadrži (ali nije ograničeno na): upravljanje opasnim materijama, saobraćajnim nesrećama, upravljanje saobraćajem, rad na visinama, rad u skućenim prostorima, opasnosti od struje, itd.</p> <p>Definirati ugovorne uvjete radi osiguranja da svi podizvođači prate Operativni plan upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sigurno radno okruženje tokom korištenja i održavanja autocesta i poboljšan učinak izvođača u oblasti zaštite zdravlja i sigurnosti na radu 	<ul style="list-style-type: none"> • Domaći propisi • EBRD PZ 4 	<p><i>Odgovornost:</i> JP Autoceste</p> <p><i>Resursi:</i> interni resursi ili podrška konsultanta</p>	<p>Prije početka korištenja i održavanja autocesta (osiguravajući usklađenost) U toku (nadzor i aktivnosti u slučaju neusklađenosti)</p>	<p>Dokumentiran Plan upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu</p> <p>Statistika i podaci o sigurnosti</p> <p>Izveštavanje o promjenama u Godišnjem okolišnom i društvenom izvještaju za EBRD</p>	
4.4	<p>JP Autoceste treba da osigura da izvođač radova izradi i implementira Plan upravljanja saobraćajem za fazu radova i fazu održavanja i korištenja autoceste (kao dio Okolišnog i društvenog plana upravljanja tokom gradnje i Operativnog okolišnog i društvenog plana upravljanja tokom korištenja i održavanja) kako bi se identifikovali i predvidjeli odgovori na sve značajne opasnosti za radnike i lokalnu zajednicu, tokom izgradnje i korištenja autoceste. Trase prijevoza - izbjegavanjem zajednica koliko je to moguće – trebaju biti razmotrene u Planu upravljanja saobraćajem. Vozači trebaju da budu obučeni za sigurnu vožnju i o kodeksu ponašanja. Plan upravljanja saobraćajem treba razmotriti faze radova kako bi se osiguralo da se osigura lokalni pristup, uključujući i javni prevoz. Upravljanje mješovitim saobraćajem tokom izgradnje treba da bude sadržano u Planu upravljanja saobraćajem, posebno zbog prevladavajuće upotrebe poljoprivrednog zemljišta u ovom</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Adekvatno upravljanje saobraćajem 	<ul style="list-style-type: none"> • Domaći propisi • EBRD PZ 4 	<p><i>Odgovornost:</i> JP Autoceste i izvođač radova</p> <p><i>Resursi:</i> interni resursi ili podrška konsultanta</p>	<p>Prije početka izgradnje, Plan mora odobriti JP Autoceste</p>	<p>Dokumentiran Plan upravljanja saobraćajem</p> <p>Izveštavanje o promjenama u Godišnjem okolišnom i društvenom izvještaju za EBRD</p>	

Br.	Mjera	Okolišni rizik/ odgovornost/ korist	Zahtjevi zakonskih propisa/ Provedbeni zahtjev (PZ) EBRD-ja/ Najbolja praksa	Resursi/ investicijske potrebe/ odgovornost	Vrijeme provedbe	Cilj i kriterij za uspješnu implementaciju	Status
	<p>području, uključujući i potencijalno upravljanje kretanja stoke i poljoprivredne mehanizacije i potrebu za čestim pristupom tokom berbe.</p> <p>Od Izvođača će se očekuje da prati potencijalne rizike u saobraćaju i saobraćajnoj sigurnosti (uključujući i nesreće) unutar područja radova u okviru Plana upravljanja saobraćajem.</p> <p>Plan također treba da sadrži detalje o sigurnosti i mjerama angažovanja zainteresiranih strana koje se odnose na sigurnost na putevima na koje se iste primjenjuju.</p>						
4.5	<p>JP Autoceste treba osigurati da izvođač radova izradi i implementira Plan pripravnosti i odgovora u vanrednim situacijama za fazu izgradnje i održavanja (kao dijelovi Okolišnog i društvenog plana upravljanja tokom gradnje i Operativnog i okolišnog i društvenog plana upravljanja tokom korištenja i održavanja) kojim će utvrditi i predvidjeti odgovor na sve značajne opasnosti za radnike i lokalnu zajednicu, tokom izgradnje i korištenja autoceste.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Adekvatno upravljanje odgovorima u vanrednim situacijama 	<ul style="list-style-type: none"> Domaći propisi EBRD PZ 4 	<p><i>Odgovornost:</i> JP Autoceste i izvođač radova</p> <p><i>Resursi:</i> interni resursi ili podrška konsultanta</p>	Prije početka izgradnje, Plan mora odobriti JP Autoceste	<p>Dokumentiran Plan pripravnosti i odgovora u vanrednim situacijama</p> <p>Izveštavanje o promjenama u Godišnjem okolišnom i društvenom izvještaju za EBRD</p>	
4.6	<p>JP Autoceste treba da izvrši Reviziju cestovne sigurnosti (<i>engl. Road Safety Audit - RSA</i>) u skladu sa EU Direktivom o o sigurnosti cestovne infrastrukture.</p> <p>Nakon Revizije cestovne sigurnosti, obavezno se trebaju uključiti ekonomski održiva poboljšanja sigurnosti u projekt. Reviziju cestovne sigurnosti treba sprovesti ovlašteni revizor. U slučaju da preporuke revizora nisu implementirane, razlog za odbijanje svake preporuke se mora potvrditi Banci.</p> <p>Nakon izgradnje ceste, izvršit će se inspekcija cestovne sigurnosti, a po potrebi i izraditi akcioni planovi za jeftine mjere zaštite cestovne sigurnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Zdravstveni i sigurnosni rizici za potrošače uzeti u obzir u fazi projektovanja i operativnoj fazi Smanjenje rizika od nesreće i poboljšana sigurnost na cesti 	<ul style="list-style-type: none"> Domaći propisi EBRD PZ 4, EU Direktiva o sigurnosti cestovne infrastrukture (2008/96/EZ) 	<p><i>Odgovornost:</i> JP Autoceste</p> <p><i>Resursi:</i> interni resursi, vanjski resursi ako je potrebno (konsultanti, projektanti itd.).</p>	Prije puštanja u rad dionica autoceste	<p>Dokumentirana Revizija cestovne sigurnosti</p> <p>Izveštavanje u Godišnjem okolišnom i društvenom izvještaju za EBRD</p>	
4.7	<p>JP Autoceste treba da pokrene program aktivnosti na podizanju svijesti o cestovnoj sigurnosti sa lokalnim zajednicama duž trase kako bi podigla:</p> <ul style="list-style-type: none"> svijest vozača i cestovnoj sigurnosti (npr. podsticanje nošenja sigurnosnih pojaseva, poštovanje ograničenja brzine, edukacija o rizicima povezanim sa korištenjem autoputeva, uključujući sigurno zaustavljanje na zaustavnoj traci), i 	<ul style="list-style-type: none"> Poboljšana svijest lokalne zajednice i vozača o cestovnoj sigurnosti 	<ul style="list-style-type: none"> EBRD PZ 4 	<p><i>Odgovornost:</i> JP Autoceste</p> <p><i>Resursi:</i> interni resursi</p>	Prije otvaranja projekta	<p>Program aktivnosti na podizanju svijesti o cestovnoj sigurnosti sa lokalnim zajednicama definisan i implementiran</p> <p>Izveštavanje u Godišnjem okolišnom i društvenom</p>	

Br.	Mjera	Okolišni rizik/ odgovornost/ korist	Zahtjevi zakonskih propisa/ Provedbeni zahtjev (PZ) EBRD-ja/ Najbolja praksa	Resursi/ investicijske potrebe/ odgovornost	Vrijeme provedbe	Cilj i kriterij za uspješnu implementaciju	Status
	<ul style="list-style-type: none"> svijest zajednice o saobraćajnoj sigurnosti (kako o opštim, tako i o konkretnim o pitanjima sigurnosti na putu u pogođenim zajednicama duž autoputa), npr. obeshrabrujući direktan prelazak puta itd. 					izvještaju za EBRD	
PZ 5	Otkup zemljišta, prinudno preseljenje i premještanje poslovnih aktivnosti						
5.1	<p>JP Autoceste treba implementirati Plan otkupa zemljišta i preseljenja izrađen za Tunel Zenicu, uključujući zahtjeve za konsultacije i upravljenje žalbama.</p> <p>Plan otkupa zemljišta i preseljenja treba biti javno objavljen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Upravljanje utjecajima eksproprijacije Sprovođenje otkupa zemljišta i preseljenja u skladu sa zahtjevima PZ 5 	<ul style="list-style-type: none"> Domaći propisi EBRD PZ 5 	<p><i>Odgovornost:</i> JP Autoceste</p> <p><i>Resursi:</i> Interni resursi</p>	Prije stupanja na snagu Ugovora o zajmu	Izveštavanje u Godišnjem okolišnom i društvenom izvještaju za EBRD	
5.2	Za dionice Poprikuše - Nemila i Tunel Ivan, JP Autoceste treba pripremiti planove otkupa zemljišta i preseljenja u skladu sa zahtjevom za PZ 5 nakon što budu izrađeni elaborati o eksproprijaciji predviđeni domaćom legislativom.	<ul style="list-style-type: none"> Upravljanje utjecajima eksproprijacije Sprovođenje otkupa zemljišta i preseljenja u skladu sa zahtjevima PZ 5 	<ul style="list-style-type: none"> EBRD PZ 5 	<p><i>Odgovornost:</i> JP Autoceste</p> <p><i>Resursi:</i> Interni resursi</p>	Prije stupanja na snagu Ugovora o zajmu	<p>Planovi otkupa zemljišta i preseljenja izrađeni i dostavljeni EBRD-u na pregled i odobrenje, i javno objavljeni</p> <p>Izveštaj o implementaciji u skladu sa Planom otkupa zemljišta i preseljenja dostavljen EBRD-u najmanje jednom godišnje</p>	
PZ 6	Očuvanje bioraznolikosti i živih prirodnih resursa						
6.1	<p>Implementirati Plan upravljanja biodiverzitetom (PUB) za LOT 2 i LOT 3 (koji je izrađen u okviru Dopunskog projekta procjene biodiverziteta, jul 2017) a koji sadrži implementaciju sljedećih mjera ublažavanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> implementirati već istaknute mjere definirane Studijama utjecaja na okoliš iz 2006. godine za LOT 2 i LOT 3 dodatno, razviti i implementirati Plan upravljanja invazivnim vrstama Provesti terenske obilaske prije građenja za raspon faune (na primjer šišmiše i vodozemce) promovirati cilja izbjegavanja neto gubitka biodiverziteta, razviti i implementirati Plan upravljanja 	<ul style="list-style-type: none"> Formaliziranje strategije ublažavanja za biodiverzitet kroz niz inputa: Plan ublažavanja / kompenzacije; Strategija praćenja; zahtjev za istraživanja prije izgradnje; upravljanje invazivnim vrstama 	<ul style="list-style-type: none"> EBRD PZ 6, EU direktiva o staništima, EU direktiva o pticama, EU uredba o invazivnim stranim vrstama, Sporazum o zaštiti evropskih populacija šišmiša (EUROBATS), Bernska konvencija 	<p>Rad može izvesti eksterni konsultant sa odgovarajućim kvalifikacijama; upoznat sa zahtjevima EBRD-a, zakonodavstvom EU i dobrom međunarodnom praksom.</p> <p>JP Autoceste treba</p>	Istraživanja prije izgradnje i tokom izgradnje	<p>Implementacija svih mjera ublažavanja koje su predviđene u izvještaju Dopunske procjene biodiverziteta i Plana upravljanja biodiverzitetom</p> <p>Izveštavanje u Godišnjem okolišnom i društvenom izvještaju za EBRD</p>	

Br.	Mjera	Okolišni rizik/odgovornost/ korist	Zahtjevi zakonskih propisa/ Provedbeni zahtjev (PZ) EBRD-ja/ Najbolja praksa	Resursi/ investicijske potrebe/ odgovornost	Vrijeme provedbe	Cilj i kriterij za uspješnu implementaciju	Status
	<p>staništima, na primjer putem zasađivanja stabala ili upravljanjem postojećim staništima za d</p> <p>Izvođač radova treba da imenuje kvalifikovanog stručnjaka za biodiverzitet koji će koordinirati primjenu i monitoring PUB-a.</p>			da nadgleda implementaciju mjera ublažavanja a izvođač radova da implementira mjere.			
PZ 8	Kulturno nasljeđe						
8.1	<p>Izraditi Proceduru za slučajne arheološke nalaze za upravljanje slučajnim arheološkim nalazima, definisani kao fizičko kulturno naslijeđe koje se neočekivano susreće tokom implementacije projekta, podijeliti sa izvođačem radova zbog implementacije iste tokom građevinskih radova, i osigurati da su odgovarajuće osoblje i Izvođač radova obučeni o zahtjevima u Proceduri.</p> <p>Odredbe Procedure za slučajne arheološke nalaze trebaju uključiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Obavješćavanje nadležnih organa o nalazima, ▪ Upozorenje projektnog osoblja o mogućnosti otkrivanja slučajnih arheoloških nalaza, ▪ Ograđivanje područja nalaza kako bi se spriječilo dodatno remećenje ili uništenje. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sprovedba EBRD zahtjeva • Umanjenje rizika po kulturno naslijeđe 	<ul style="list-style-type: none"> • EBRD PZ 8 - Kulturno naslijeđe 	<p><i>Odgovornost:</i> JP Autoceste</p> <p><i>Resursi:</i> interni resursi ili podrška vanjskog konsultanta</p>	Prije izgradnje (priprema procedure) i tokom izgradnje (implementacija procedure)	<p>Procedura za slučajne arheološke nalaze izrađena</p> <p>Obuka (koja može biti dio uvođenja u posao) zabilježena</p> <p>Izveštavanje u Godišnjem okolišnom i društvenom izvještaju za EBRD</p>	
PZ 10	Objavlivanje informacija i uključivanje interesnih grupa						
10.1	<p>Implementirati i redovno ažurirati Plan uključivanja zainteresiranih strana, čime se osigurava da su identifikovane sve zainteresirane strane, da su informacije o pitanjima i utjecajima koji proizlaze iz projekta te predložene mjere njihovog ublažavanja blagovremeno dostupne, i da su sve zainteresirane strane konsultirane na relevantan i način prikladan njihovoj kulturi tokom implementacije projekta.</p> <p>JP Autoceste mora osigurati da je izvođač radova involviran u uključivanje zainteresiranih strana i da implementira odgovarajuće dijelove Plana uključivanja zainteresiranih strana, naročito rane konsultacije ili davanje informacija o lokalnim utjecajima i upravljanje žalbama.</p> <p>Izvođač radova (uključujući osoblje obezbjeđenja) trebaju</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sprovedba EBRD zahtjeva • Upravljanje rizicima i utjecajima na lokalne zajednice koje su pod utjecajem projekta 	<ul style="list-style-type: none"> • EBRD PZ 10 – Objavlivanje informacija i uključivanje zainteresiranih strana • UNECE Konvencija o pristupu informacijama, učešću javnosti u odlučivanju i pristupu pravdi u okolišnim pitanjima 	<p><i>Odgovornost:</i> JP Autoceste</p> <p><i>Resursi:</i> interni resursi</p>	Kontinuirano	<p>Plan uključivanja zainteresiranih strana izrađen prije gradnje i redovno ažuriran.</p> <p>Izveštavanje o učešću zainteresiranih strana u Godišnjem okolišnom i društvenom izvještaju za EBRD za EBRD, uključujući i obuku izvođača radova (uključujući osoblje obezbjeđenja) o mehanizmu za žalbe</p>	

Br.	Mjera	Okolišni rizik/ odgovornost/ korist	Zahtjevi zakonskih propisa/ Provedbeni zahtjev (PZ) EBRD-ja/ Najbolja praksa	Resursi/ investicijske potrebe/ odgovornost	Vrijeme provedbe	Cilj i kriterij za uspješnu implementaciju	Status
	biti obučeni o mehanizmu za žalbe.						
10.2	<p>Odrediti odgovornu osobu za uključivanje zainteresiranih strana na nivou kompanije. Ova osoba će imati jasne odgovornosti u:</p> <ul style="list-style-type: none"> koordiniranju aktivnosti na uključivanju zainteresiranih strana između raznih odjela unutar JP Autoceste monitoringu implementacije Plana uključivanja zainteresiranih strana za Koridor Vc vođenju evidencije svih aktivnosti angažovanja zainteresiranih strana poduzetih od strane JP Autoceste, uključujući evidenciju javnih sastanaka publikaciji svih relevantnih informacija i dokumentacije upravljanju žalbama zainteresiranih strana i vođenju evidencija žalbi kao što je definisano Planom uključivanja zainteresiranih strana, te identifikaciji rizika vezanih za podnesene žalbe i definisanju korektivnih mjera u saradnji sa drugim uključenim odjeljenjima iz JP Autoceste ažuriranju Plana uključivanja zainteresiranih strana po potrebi Izvještavanju upravi JP Autoceste i EBRD-u o aktivnostima angažovanja zainteresiranih strana 	<ul style="list-style-type: none"> Efektivno uključivanje zainteresiranih strana 	<ul style="list-style-type: none"> EBRD PZ 10 – Objavljivanje informacija i uključivanje zainteresiranih strana 	<p><i>Odgovornost:</i> JP Autoceste</p> <p><i>Resursi:</i> interni resursi</p>	Što prije moguće	Imenovana odgovorna osoba za angažovanje zainteresiranih strana i saopšteno EBRD-u	